

Програм предмета
ИНКЛУЗИЈА У ОБРАЗОВАЊУ
Смер Учитель, Васпитач у предшколским установама, Домски васпитач
Школска 2021/22. година, први семестар

Предавања: др Сунчица Мацура, редовни професор

Email: suncicamacura@gmail.com

Вежбе: др Бојана Димитријевић, доцент

Email: bojana.dim@gmail.com

17.09.2021.

1. Инклузивно образовање: Уводне информације о предмету

- Циљеви, садржај и очекивани исходи предмета; литература, обавезе студената.

Основни појмови о инклузији

- инклузивно образовање вс. специјално образовање
- инклузија вс. ексклузија
- поштовање и прихватање вс. стигматизација
- стигматизирајућа терминологија („посебне“ потребе, „инклузивно дете“) вс. додатна подршка
- учење и социјална партиципација (учешће)
- широко вс. уско схватање инклузије
- сва деца: типична деца и деца из осетљивих група

24.09.2021.

2. Зашто је и како уведено инклузивно образовање?

Научна критика система специјалног образовања

Добробити од инклузивног образовања:

- за децу којој је потребна додатна подршка
- за типичну децу
- за учитељице/васпитачице
- за родитеље

1.10.2021.

3. Основни појмови и принципи концепције инклузивног образовања

Инклузивно образовање

Деца којој је потребна додатна подршка

Етикетирање

Стигматизирајућа терминологија

Зашто не користимо синтагму „деца са посебним потребама“?

Поштовање разлика прилагођавањем образовања деци

Прихватање одговорности за подучавање све деце

Унапређивање учења и социјалне партиципације - смањење искључености

Социјална партиципација

Искљученост

Препреке за учење и социјалну партиципацију

8.10.2021.

4. Дискриминација у образовању

Отворена дискриминација

Прикривена дискриминација

Институционална дискриминација

Последице дискриминације и њихово отклањање

15.10.2021.

5. Једнакост у образовању

Једнакост економских услова и образовање

Једнакост поштовања и прихватања у образовању

Једнакост љубави, бриге и солидарности у образовању

22.10.2021.

6. Додатна подршка у образовању

Планирање и спровођење додатне подршке у образовању

Прикупљање података о детету

Израда педагошког профила

Мере прилагођавања

Прилагођавање метода, материјала и учила

Прилагођавање простора и услова за учење

Прилагођавање садржаја учења и стандарда постигнућа

Израда индивидуалног образовног плана (ИОП)

Садржај и циљеви ИОП-а

Врсте ИОП-а

29.10.2021.

7. Основни психосоцијални чиниоци учења

Когнитивни чиниоци

Мотивација и емоције

Циљеви учења

Потребе

Лична уверења ученика о узроцима успеха/неуспеха у учењу

Лачање самопоштовања детета

5.11.2021.

8. Социјални чиниоци

Групни рад

Когнитивни и социјални циљеви групног рада

Проблеми у групном раду: доминација и неједнакост

Подстицање сарадње међу ученицима

Како унапредити положај ученика у малој групи?

12.11.2021.

9. Индивидуалне разлике

Разлике у социоекономском статусу

Разлике у интелектуалним способностима

Културне разлике

19.12.2021.

10. Роми у Србији

Актуелно стање образовања ромске деце

Искљученост и осипање ромских ученика из система образовања

Ниска образовна постигнућа

Нередовно похађање наставе

26.12.2021.

11. Препреке инклузији ромске деце у образовању

Предрасуде према Ромима

Дискриминација ромске деце

Сегрегација ромске деце

Слабији квалитет наставе за ромску децу

Недовољна подршка друштва за најсиромашнију децу

3.12.2021.

12. Значај сарадње са родитељима/породицом ученика

Родитељи/породица ученика као сарадници /учитељице

Шта чини сарадњу са родитељима/породицом?

Принципи успостављања и сарадње са родитељима/породицом

Уверења учитељице која поспешују сарадњу

10.12.2021.

13. Значај сарадње са родитељима/породицом ученика

Специфичности положаја родитеља деце којој је потребна додатна подршка

Нова улога родитеља у остваривању права деце на образовање

Упостављање сарадње са родитељима/породицама који су тешко доступни

17. и 24.12. Анализа примера добре праксе

Обавезна литература

Мацура, С. (2015). *Инклузивно образовање - Квалитетно образовање за све*. Јагодина: Факултет педагошких наука.

Колоквијумски део градива: прва три поглавља уџбеника

Део градива за испит: четврто, пето и шесто поглавље уџбеника

Додатна литература

- Група аутора (2009): *Школа по мери детета 2*: Приручник за примену инклузивног модела преласка са разредне на предметну наставу за ученике са тешкоћама у развоју. Београд: Save the Children. Стране: 10-19

- Радивојевић, Д. и сар. (2008): *Водич за унапређивање инклузивне образовне праксе*. Фонд за отворено друштво. Београд. Стр. 67-105
- Јањић, Б. (2010): *Збирка примера инклузивне праксе*. Министарство просвете. Београд. Стр. 35-89, 111-130, 136-159, 176-180)
- Booth, T., Ainscow, M. (2002): *Индекс за инклузију*. Центар за изучавање инклузивног образовања, стр.1-39.

Вредновање рада студената

Предиспитне обавезе	Минималан број поена	Максималан број поена
Практични задатак (обавезан)	5	10
Активност на онлајн настави (пет задатака)	0	10
Колоквијум	21	40
Испит	21	40
УКУПНО	51	100

Предиспитне обавезе:

- Студент је у обавези да изради **један практични задатак**. За израду практичног задатка студенти ће бити припремани на вежбама. Студент не може да изађе на испит уколико нема позитивно оцењен практични задатак и испуњене остале предиспитне обавезе.
- Студенти могу остварити додатне поене путем ангажовања на изради задатака у оквиру онлајн наставе. Задаци ће бити се сукцесивно задавати студентима путем гугл учионице са ограниченим временским периодом за решавање.

Испит:

- Испит се полаже писменим путем (гугл учионица)
- Први део испита студент може положити преко колоквијума који се организује у току семестра (гугл учионица). Студент који положи колоквијум, на испиту полаже преостали део градива.
- Положен колоквијум важи до октобарског испитног рока, односно до почетка наредне школске године. Студенти који не искористе ову могућност, испит полажу након завршетка наставе у целини (први и други део одједном), приликом сваког изласка на испит. Да би положили испит **потребно је да студенти остваре по 50% на оба дела градива (колоквијумском и испитном)**.